

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy óra 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetések alku szerint jutányos áron tételnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Szüret.

A debreczeni szőlőskertekben megcsordult a gerezdek édes leve, kezdetét vette a szüretelés.

Évek hosszú sora óta ez az első esztendő, a mikor a gazda vidámabb kedvvel görgeti elé a régóta szomjas hordókat, hogy már-már meddségre jutott, kongó öblüket színültig töltse meg.

A jó Isten áldó kegyelme megnyugodott az évben kertjeinken, s megrakta tőkénket a gazdag fürtök nagy sokaságával; hozott rájuk a kellő időben esőt és érlelő meleget, s ma már a betakarítás örvendetes napjaira virradtunk.

Pedig mennyit aggódtunk ez év folyamán is. Mennyit küzdöttünk, munkálkodtunk, mennyit költekeztünk abban a reménységben, hogy a mindenha kétséges jövődjő majd megjutalmaz igyekeztünkért.

Debreczenben a szőlőtartás az olyan emberre nézve, a ki nem maga végzi minden munkáját, ma már a legkivételesebb esetben szolgál jövedelmi forrással, a legtöbb esetben megeszi a termést az adó, a vinczellérbér, a sok drága kapa, a háromszor-négyszer való permetezés, a szedők kiéhezett seregének taantalusi gyomra s időközben is a titkos »pártfogók« enyveskeze, mely gyakorta és nagy arányú dézsmát szokott vetni a tilos »máséra.«

De ez még a kisebb része a kellemtelenségnek. Ha ennyi sok calamitás után is marad még valamicske a szőlősgazda számára, a legédesebb mustot is megkeseríti a fináncz, meg az a majdnem szándékosság jellegével bíró zaklatás, a melynek a hatósági közegek részéről ki van az ember szolgáltva.

Félreértések kikerülése végett ezenel hangsúlyozzuk, hogy előbbi szavaink nem a hatósági közegek személye, hanem egyenesen a fogyasztási adók szelíeme ellen irányul.

Soha nem látta, nem hallotta a világ párját annak a fináncz-bölcsességnek, mint a mely hazánkban, a bor-fogyasztási adók kulcsát kieszelte. Szinte teljes örület kell ahhoz, hogy valamely állam akkor emelje fel a korábbi adókulcsnak majdnem kétszeresére a borfogyasztási adót, a mikor az ország tulnyomó nagy részén a filloxera teljesen kiirtotta a szőlőket, s a mikor azok reconstrualása s a népnek a szőlő — és bortermésre való — hogy ugy mondjuk: ráadásgetése a nemzeti közvagyonosodás szempontjából a legsürgősebb állampolitikai postulatunként tűnnék föl.

De bölcsességet, méltányosságot, nemzeti szempontok komoly latolását —

ugyan mikor tapasztaltuk ettől a közönséges kormányzati rendszertől, s ugyan ki várhatná mindezt joggal tőle?

De a magyar nemzet végtelen türelmessége s a fatalismusig sülyedt egykedvűsége még ebbe is bele tud már sző nélkül nyugodni.

Éppen azért szinte az örök erkölcsi törvényekbe ütköző az a frivol czélzat, a mely majd mindenik pénzügyi törvényünkben benne van, hogy igyekszik az adózó polgárokat mintegy törbeejteni csupán csak azért, hogy a bevételeket ilyen módon is fokozza.

Nem szólunk most — hogy a sok közül csak egyet említsünk — a bélyeg törvény végrehajtása s alkalmazása körül mutatkozó tengernyi visszasságokról, hanem mai mondani valókhöz képest csak a fogyasztási italadókat megállapító törvényről maradunk.

A törvény a termelők közvetlen fogyasztása részére igen korlátolt mennyiségű borra bizonyos foku adózási kedvezményt helyez kilátásba. Szándékosan használtuk, hogy »helyez kilátásba«, mert nem »biztosít.« Ennek a jogos kedvezménynek a megnyerhetését ugyanis szinte lehetlenné teszik a hozzá kötött terhes alakiságok, melyeknek czélzatosan kivetett nyügében hol itt — hol amott akad meg a lábunk.

Éppen a most folyó szüret alkalmából érkezett hozzánk minden oldalról tengernyi panasz, hogy a bejelentések idejének állítólagos meg nem tartásáért egész sereg debreczeni polgárt akar nak elűtni a számukra törvényben biztosított jogok élvezetétől.

Mint a közérdek éber és bátor őrei kötelességünknek tartjuk felemelni tiltakozó szavunkat e jogfosztási kísérlet ellen. Megengedhetlennek tartjuk, hogy a fogyasztási italadókat bekezelő u. n. szövetkezet fináncziális érdeke elegendő jogalappal tekintessék a törvényben biztosított kedvezmények elkobzására.

A törvény szavai ugyanis azt mondják, hogy a ki a termelők közül az ott megszabott bormennyiségre nézve a kedvezményes fogyasztási adót saját házi fogyasztására nézve igénybe akarja venni, erre vonatkozólag igényét tartozik bejelenteni szept. 15-ig, vagy legkésőbb a szüret megkezdéséig. Azt pedig ország-világ tudja, hogy Debreczen sz kir. város területén tán emberemlékezet óta sem volt szüret október elseje előtt. Az idén is hivatalos tudomása volt a rendőrségnek az egyes kertségeknak a szüret idejére vonatkozó megállapodásáról. Mégis a törvény világos szavai és egész intenciója ellenére a kerületi kapitánysá-

gok tömegesen utasították vissza a szept. 15-ike után, de okt. elseje előtt jelentkező termelőket.

Mi a magunk részéről a törvényben azt is hibának tartjuk, hogy a termelők számára szánt adókedvezményt — ha már rávitte a lélek erre a nagylelkűsködére (?) — nem föltétlenül biztosítja, hanem bizonyos aprószeres formáságok meg- vagy meg nem tartásához köti, nyilván, mint fentebb már hangsúlyoztuk — abban a méltatlan hiszemben, hogy sokan akadnak majd, a kik az élet ezer baja, gondja által lenyügözve, el fogják mulasztani a bejelentési határidőt, s ugy majd a jóval nagyobb általános kulcs szerint lesznek kénytelenek házilag elfogyasztandó borukért is fizetni.

De ha ez a törvényben hiba, a végrehajtásban egyenesen bűn, a mit a mostani szüret alkalmából Debreczen sz. kir. város polgárságával elkövettek.

Ujból felemeljük tiltakozásunknak a szavát, s elvárjuk Debreczen város tanácsától, el az összes illetékes hatóságoktól, hogy megkeresik és megtalálják a módját annak, hogy a polgárság törvényben gyökerező joga a már megtörtént visszautasítások dacára is csorbitatlanul megőriztessék és teljes épségébe visszaálltassék.

Megvárjuk ezt mindenek felett a nemes Tanácstól. Hiszen a lakosság legnagyobb része az általa felelőség mellett kibocsátott hirdetmény utasításaihoz szabta magát, s ha áldozatul esnek jogaink, a tanács iránt való jóhiszeműségünknek esnek áldozatul.

De még azért is a nemes Tanácstól várjuk ez ügyben a szükséges lépések megtételét, mert míg az egyes ember panasza könnyen süket fülekre talál a kizárólag fiscus érdekek szolgálatára hivatott s más érdeket alig ismerő pénzügyi hatóságoknál: addig a legnagyobb vidék metropolisának hivatalos s z a v á t okvetlenül meghallják s kellő megokolás kíséretében felterjesztendő kérését bizonyosan teljesítik is.

A mit a jó Isten gazdag kegyelméből az ő jobb kezével megadott: ne engedjék, hogy azt a fináncz az ő két balkezüvel elkarparitsa tőlünk.

Grotius.

A polgári házasság czéljaira a városház oszlopára alkalmazott fehéres hirdetésitábla már is kicsinynek bizonyult. Mint-hogy minden egyes hirdetési lapnak a törvény értelmében 14 teljes napig, s így a kifüggesztés és a bevétel napjával együtt 16 napig kell közszemlére kitétetve lenni: mi lesz velünk majd a farsang alatt? Akkor nem csak az a hirdetési tábla, hanem a városháza egész piaci

oldala sem lesz elegendő a hirdetési lapok befogadására. Erre nézve azt javasoljuk a tanácsnak, hogy a hirdetési lapokat legfeljebb a mostaninak a fele nagyságában készíttesse. A maguk részéről azt a külföldön több államban, így nevezetesen a mi tudunkkal Hollandiában, a polgárbizasság legősibb hazájában divó szokást is ezélszerűnek látnók életbe léptetni, hogy a kihirdetés végett jelentkező párok nevét és lakását a helyi lapok is közöljék. Ez mindenesetre szélesebb köröknek hozná tudomására a dolgot s a tövény célzatát nagy mértékben munkálná és segítené. Mi a maguk részéről, ha erre hivatalos formában felszólítást nyerünk s egyszersmind biztosítást arról is, hogy a finansz bizonyos 30 krajczárókért nem fog ellenünk igényt támasztani: készséggel nyitunk lapunkban állandó rovatot az anyakönyvi hivatal publicatiói számára.

Katonai bánásmód.

Debreczen, okt. 8.

Nagyon megszivlelendő, de egyúttal mélyen elszomorító jelenség tüneteit mutatja az a rendelet, melyet a hadügyminiszterium ideiglenes vezetője, a napokban a hadtestparancsnokokhoz intézett. A katonai bánásmódnak, ahol tapasztalható durvaságát már felsőbb helyen is megokulták s nagy számban a hadügyminiszter maga elősmeri, hogy a legényeseg bánásmozásáról szóló panaszok feltűnő módon szaporodnak.

Nem jelent ez kevesebbet, mint azt, hogy az amugy is súlyos katonai életben — felnőt, meglett embereknél, Isten képmásainak, bánásmozást kellett elszenvedniök szolgálatuk alatt, imitt-úttal fel-le hangzottak már e tekintetben panaszok, egyes esetek napvilágra is kerültek, sőt a lapokat kínzások híre is bejárta és így nem csoda, ha a fiukat felnevelő szülők, gyamok remegve gondoltak arra az időre, midőn gyermekeiknek katonává kell lenniök, ahol esetleg durva bánásmozásban részesüljenek.

Ismerünk nagyon sok művelt, humánus bánásmódu tisztet a hadseregben. Nagy részének nem is szól a miniszteri rendelet, de bántó mégis, hogy ha sporadice fordulnak is elő esetek, azok általában katonai bánásmód név alatt jönnek forgalomba és alkalmasak arra, hogy diskreditáljanak egy oly intézményt, mely annyi tenger kincsbe kerül, de amelyre,

mint haderőnkre, mégis büszkén szoktunk tekinteni.

A hadügyminiszter elősmeri továbbá, hogy a panaszok, habár tulozva is adják elő őket, lényegökben többnyire igazoltak. És hozzá teszi mindjárt, hogy a szomorú jelenség oka leginkább az elégtelen kitanításban, a hiányos felügyeletben és az ilyenemű vétségek nagyon is élénöz megitelesben rejlik. Utasítja aztán a hadügyminiszter a felügyeleti — hatóságokat, hogy ezen ügyre figyeljenek és a kihágások ellen a legszigorubb intézkedéseket alkalmazzák.

Míg ezek a kijelentések egyrészt a legnagyobb — mértékben megnyugtatók — és a hadügyminiszterrel szembe fordítva a hálála és elismerés illeti meg rendelkezése kibocsátásáért, addig ez alkalommal élenken előnkbe tolul ismét a katonai büntető törvény kérdése, azon óhajjal, hogy vajha már nyébe tudnák ezt a sokat vajdó ügyet átni az intéző körök.

Hogy ennek mily hiánya van a hadseregben, kitetszik a rendelet azon részéből, hogy, a vétő tisztek ellen csak szigorú intézkedéseket parancsol foganatban venni. Mennyivel kevesebb volna az ilyen vétség, ha katonai büntető törvény volna, mely taxative felsorolná az eseteket, minősített formában is és amelyeket betanítanak minden tisztek, — altisztek, akár csak a reglement egyéb szabályait.

A rendelet különösen most, a bevonulások előtt, nagyon időszerű. Most legjobb tudni az illetőknek, amit a rendelet szigorúan megszab, hogy: az olyan tisztek, kik alantasaikat durván bánálmazzák és azok a parancsnokok, kik ez ellen erélyesen fel nem lépnek, a parancsnoki tisztség viselésére alkalmatlanoknak tekintendők és így minősítendők.

Régen elmúltak azok az idők, midőn — hadviselésből eltek a népek. Midőa csupáncsak lelkesedés vitte a zászlók alá a népek ezreit. Fordultak a viszonyok és ma már a törvények is katonai kötelezettségről beszélnek.

A magyar ember hazafui kötelességet róv le, midőn a zászlók alá vonul. És megáll helyén, megfelel mindenben. A legcékélyebb akkor, mikor vért, pénzt és időt áldozunk, hogy bánálmazzanak, mi lealacsonyítása az ember méltóságának és sérti erkölcsi érzetét, ne legyünk kiteve.

A hadügyminiszter intézkedéséből látható, hogy legfelsőbb helyen szorgoskodó gondallal viseltetnek minden esetre, mely fiainkat, ka-

tonáinkat érdekli. A rendelet, ha későn is, de idejében jött. Megnyugtatóan szolgálhat az katonáknak, polgároknak egyaránt.

Reméljük, hogy a hadtestparancsnokok, akikhez intézve van, — szintén szigoruan végre is fogják hajtani.

Kuliszák mögöl.

A kopott, fakó, színehagyott kuliszák nyers festékszaggal teli világból mondok el egy rövidke kis történetet.

Az előadásra készültek. A kuliszák már előre voltak tolvá, a művészek és művésznők befejezték öltözködéseiket s csak a nézőtérrel felhangzó Bethoven lágy keringőjének, amelynek bus akkordjain, — igazi élvezettel csüggött a ház közönsége, várták befejezését, hogy aztán a deszkákra kiléphessenek,

A zene szomoruan zugott, még egy pillanatig akkordjai reszketve futották be a nagy néző teret, azután egyszerre hirtelen elhallgatott.

Halk esengetés; a nézőtér tompa homályba merül s gyorsan felgördül a függöny.

A villanyfénytől bevilágított szinpad egy hatalmas lombos fáktól körülvett vadregényes omladozó várat enged látni, a melynek aljában egy gyermek kinézésű szép leánya és egy ifju adnak pásztor órát egymásnak.

A férfi szeliden karolja át erős karjaival a leány karsu derekát és behelgő hangon — a melyből kiérzik, mennyire óhaja, vágya birni a leányt, kérdezi halkán:

— Szeretsz?

A leánya először lefejtí magáról az ölelő karokat, azután lassan felveti reá álmilag szemeit s úgy rebegi vissza: imádlak.

A felvonás után a kopott, fakó, színehagyott kuliszák mögött, a melyekről darabokban csüng le az elrongyolódott tapéta, ismét találkozik a férfi és a leány.

Egyedül vannak. Az apró lámpák fénye megtörí a magas kuliszák oldalán s a pókháló, piszkos ablak üvegen csak homályosan látszik a sötét eget befutó csillagok halvány ragyogása.

A férfi a midőn a bájós leánykát, a nagy művésznőt maga mellett látja, érzi annak könnyű finom ruhájából kiáradó édes illatot, nem tud ellent állani vágyainak. Izmos karjával gyöngéden magához fonja a leányt és ismétli az előbb lefolyt jelenetet.

Szeretsz?

A művésznő először mélyen beletemeti magát a férfi karjaiba, azután elrejtí bájós fejécskéjét an-

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Tóni, a nagy csapodár.

Angolból fordította: M. J.

(Folytatás.)

Feltűnőbb leány volt, mint Richard Milly, bár az utolsó időben nem igen gondolt rá. A ház, melyből most kinézett, a nagynénjéé volt.

— Kedves Millym — leendő feleségem, ha megengeded, hogy így hívjalak — mondá Tóni szerényen és csendesesen, hogy Mari meg ne hallja.

— Egy fiatal nőt látok ott kinézni az ablakon, a ki aligha szóba nem áll velem. A dolog úgy áll, Milly, hogy azt hitte, nőül akartam őt venni, s mióta tudja, hogy másnak ígérkeztem, csinosabbnak mint ő, felek haragjától, ha meglát bennünket. Milly — leendő feleségem, megtennél-e nekem egy szívesiséget?

— Bizonyára, Kedves Tóni!

— Huzódj le akkor itt a szekér elején ez alá az üres zsák alá, s rejtő el magadat, míg elmegyünk a ház előtt. Még nem vett észre bennünket.

Lásd, békében kell élnünk egymással, hiszen mindjárt itt lesz karácsony, s ezzel elejét vesszük a haragnak és indulatosságnak.

— Nem bánom — mondá Milly és lehuzódott az ülés mögött, a szekér másik végében ott feküdt kényelmesen Mari. Így mentek tovább, míg oda értek az ut melletti házhoz. Anna csakhamar észrevette őket, és várt az

ablakban. Arczán a megvetésnek némi nyoma volt olvasható.

— Nos, nem szíveskednek-e megkérni, hogy haza vigyen? mondá mikor látta, hogy egy bötintással és mosolylyal tova akar menni.

— Ah! Hogyne! Épp erre gondoltam — mondá Tóni pirulva. De azt gondoltam, hogy nagynénjénél időzik.

— Nem. Hiszen látja, hogy kalappal vagyok. Csak beszélgettam. Hogy lehet oly ostoba, Tóni.

— Akkor természetesen velem kell jönnie, mondá Tóni, s némi izzadságot érzett kiverődni testén. Megállította a lovakat, megvárta, míg lejött, aztán felsőgítette maga mellé. Így hajtot ismét tovább, arca, mely természetből kerek volt, lehetőleg megnyult.

Anna oldalról szeméibe nézett. Éz pompás! Nem? Tóni. Én szeretek magával kocsi-kázni.

Tóni visszaadta a tekintetet. — Én is magával. És a mint nézte, kezdett felmelegedni; minél tovább nézett rá, annál jobban megtetszett neki, úgy hogy utoljára el nem tudta gondolni, hogy beszélhetett házasságról Millynek vagy Marinak.

Egyre közelebb ültek egymáshoz, vállaik horzsolták egymást, s Tóni folyvást azt gondolta magában: Milyen csinos leány ez az Anna. Mindig gyöngédebben, gyöngédebben beszélt, s utoljára sutogva »kedves Annámok» szólította.

— Azt hiszem, már rendben vannak Millyvel — mondá a leány.

— Nem, nem egészen.

— Mit, milyen halkán beszél, Tóni.

— Igen, el vagyok rekedve. Nem egészen — mondám.

— De szándékoznak, nemde?

— Nos, hát a mi azt illeti, szeméi a leány arczán nyugodtak és a leány is ő rá nézett. Csudákozott magában, hogy lehetett olyan boldond, hogy Annát elhagyta. »Kedves Annám!« tört ki belőle, megfogva a leány kezét, és elfeledve Millyt és Marit, meg az egész világot.

— Rendben vagyunk? Én nem gondolom!

— Hah! — mondá Anna.

— Mi az? kérdé Tóni, eleresztve kezét

— Valami vinyogást hallottam azok alatt a zsákok alatt. Bizonyosan egér került a szekérre. S kezdte ruhája szélét feljebb huzni.

— Oh, nem, csak a tengely — mondá Tóni biztatolag. Így szokott lenni néha száraz időben.

— Meglehet és most légy őszinte kedves Tóni, jobban szoreted őt, mint engem? Mert, bár én oly fesztelenül viselkedem, megvallom, szeretlek, Tóni, és nem mondanék nemet, ha azt kérdeznéd tőlem — na, tudod mit.

Tónit annyira megnyerte a leánynek ez önfelajánlása, hogy miután egy tekintetet vetett hátra, azt sugta csendesesen: »Nem ígertem meg neki egészen, és azt hiszem, megszábadulhatok, s megkérdem tőled, a miről most beszélte!.

— Lemondani Millyről? hogy engem végy el! Mily gyönyörűség! Tört ki Anna egész hangosan és tapsolva.

Erre már egy igazi, hangos sikoltás kö-

nak széles keblén, s boldogan kacagja: Forrón, örökre én kis bolondom; s engedni csókolni illatos haját, tágra nyitott nagy szemét, édes kicsike piros eper ajkait.

Margit

Szépség és szellem.

— Nőkről nőknek. —

A nőt a férfi előtt semmi sem teszi oly vonzóvá, mint a szépség. Nem igaz a régi angol mondás: »beuty is only skin deep« (a szépség nem hatol mélyebbre a felbőrnel) a szépség a férfi szemében átalakítja a nő egész valóját s eltakarja előtte minden hibáját, minden fogyságát. Hiába papolnak ez ellen a moralisták. Az élet mellette bizonyítja a ki nyitva tartja szemét, láthatja, hogy a férfit nem büvöli el nevének, egy tulajdonsága sem annyira, mint szépsége. Mit törődik ő azzal, tud-e az asszonyt valamit a legújabb felfedezésekről, van-e sejtelve az élet nagy problémáiról, ha a természet külső bajokkal bőven felruházta! Hadd rontsa el a szakácsnő az ételt, hadd szaladgáljanak a gyermekek felügyelet nélkül, hadd rabolják ki a szép kez a férj tárczáját, néha még becsületét is — a férj mindentől mit sem vesz észre boldog vakságában, csak az a »skin deep« szépség tökéletes legyen!

A szép asszonyok férjét az ur isten par excellence elnézőnek teremtette. Házsártoskodó férjekről is csak a kevésbé szép asszonyok szoktak panaszkodni. S a rutak — azok többnyire férj hiányában szenvednek, ha csak a telekkönyv le nem nyomja a mérleg másik serpenyőjét. Ellenben, ha egy szép leányból vén leány lesz, biztosra vehetjük, hogy az a saját akaratából történt.

És a szellemes nők? bizony a házassági chance-ok horoszkopja nem sok kecsegtetőt mutat rájuk nézve. Ritka az olyan férfi, ki az okosat keresse, még ritkább az olyan, aki a szellemes nőkért rajong s még az ilyenek is csak a legritkább esetben szeretnek bele a nagy szellemi tulajdonokkal felruházott nőkbe,

hacsak a szellemhez szépség is nem szegődött — s ez az ösztétele nem épen gyakori.

Igaz, az hogy a férfi szeret »ur lenni a háznál«, amit bajosan érthet el, s bajosan képzelhet magáról, ha neje szellemi fölényével tudatosan vagy öntudatlanul kormányozza. Rendkívül szellemes vagy genialis férfiak megengedhetnek ugyan maguknak a szellemes feleség fényűzését, de csodálatosképen ezeket is jobban vonzza a női szépség.

S ha már a szellemességnek nincs nagy kelendőse, a tudakosság épen visszataszító a férfiak előtt. Sőt ezt a típuszt maguk a nők sem kedvelik. — A tudakos nő fárasztó és nevetséges; — teljesen megbocsáthatatlan hibák ezek ugy a társaságban, mint a házasságban.

A szellemes férfi és nő sohasem válik környezetének terhére s a legritkább esetben fitogtatja fölényét. A szellemesség hatalom, erő s mint ilyen, mindig megtartja az önmérséklet határát.

Beéri egy odavetett szóval, egy apercevel s azzal, hogy rég megunt dolgokat hirtelen új oldalról mutat be a társaságnak s aztán gyorsan átszökkel más tárgyakra. De nem így a tudakos (férfi vagy nő egyaránt!) aki a legbájosabb boudeir Louis Quinze asztalkáját is képes a legunalmasabb katedrává átváltoztatni s az unalom olyan feneketlen kátyuját viszi magával a szalonokba, melyben a legnagyobb szellemek is megfeneklenének.

Nem is csodáljuk, ha a férfiak kerülnek a bas bleu ket, kikben nagyon ritkán találják meg a nőiést, a vonzót. Van abban valami természetellenes, ha a köznapai társalgás közepette a nő egyszerre csak elkezd teljesen elvont és kevésbé ismert dolgokról discourálni. A férfi ösztönszerűleg megérzi a kék harisnyát s tudja, hogy annak viselője nem szokott gyöngéd, bájos, nőies lenni, pedig ezek azok a tulajdonságok, melyek a szépséghez legközelebb állanak.

Az okos nő inkább tarthat igényt a férfiak nagybecsülésére, mert a ház belső kor-

mányzata ilyen feleség mellett jó kézben van. S az anyák eleget is intik fiaikat, hogy csak jó háziasszonyt, okos feleséget, gondos anyát keressenek a jövődőlbe. De mi haszna? A sok bölcs tanács, anyai figyelmeztetés, mind zétröppen a levegőben s buborékká válik az első tüzes szempár, fehérítő fogsor hatása alatt. A szerelem csodálatos vegybomlást idéz elő a férfi agyvelőben s ennek következtében jónak, kifogástalannak látják azt, a mi szép.

Venus leverte egykor Minervát. Levert ma is. A régi Mythos igaz marad minden népnél. A szellem hiába küzd a szépséggel. S a megfejtés talán nem is olyan nehéz? Gondoljunk csak a szépség legigazabb epithetonjára. Nem azt állítják-e róla, hogy »észbontó!« Nos, aki esztét veszítette egy-egy csabos arcz láttára! smit törődik az többé okossággal, szellemmel?

Város és megye.

Városi közgyűlés. Október hó 16-án délelőtti 10 órakor a városház nagytermében rendkívüli bizottsági közgyűlés tartatik, mely alkalommal névszerinti szavazás után fog eldöntetni a Széchenyi-utca, kir. itélő táblai czélokra átengedett telkek elidegenítésének, valamint a szováti vizes földek eladásának, végre a Csapókertben tervbe vett iskola létesítésére szükséges telek megvásárlásának kérdése.

A debreczeni új utcanevek. Egy szép reményről ismét le kell tennünk. A debreczeni utcák már indokolt és sürgős újra számozást és az utcák új elnevezését ismét nyugalomba tették. Vecsey Imre tanácsos sokat fáradozott és dolgozott e kérdésben, csak hogy az idegenek a milleniumra egy menaszériát magába foglaló utca nevekkel ne találkozzanak Debreczenben. Most ezt a munkát vegmögölközésében a legsötétebb fiókban kénytelen pihentetni, mert az anyakönyvvezetéssel járó terhes kötelesség munkásságát még a hivatalos órákon is tul lekötik.

A zsákok alatt természetesen Milly sikoltott, miután kénytelen volt elnyomni haragját és szegényét, melyeket a Tóni szavai ébresztettek benne, nem mervén észrevétni, hogy ott rejtőzik. De egyre nyugtalanabb lett és a mint forgolódott, egyszerre egy másik nő lábait pillantotta meg, közel a fejéhez. Megijedt, mert nem tudta, hogy Sallet Mari is a szekéren van. De a mint az ijedségen tul volt, elhatározta, hogy végire jár a dolognak és csendesen végig csuszott a szekéren, mint a kigyó s ott volt szemtől-szemben Sallet Marival.

»Na, ha ez nem gyalázat!« mondá Milly dühösen suttozva Marinak.

»Igen«, válaszolt Mari, »hogy kegyed itt rejtőzik egy fiatal ember kocsiján, nem valami nagy becsületökre válik egyikőjöknek sem.«

»Gondolja meg, mit beszél!« mondá Milly hangosabban »én jegyese vagyok s nincs-e jogom itt lenni? De mit keres maga, szeretném tudni? Igért magának valamit? Egy sereg boldogságot, tudom! De a mit Tóni más nőnek mond, olyan, mint a szél és én rámm nem tartozik.«

»Csak ne legyen olyan bizonyos,« mondá Mari. »Hisz Annát akarja, nem magát, se nem engem; hallottam az imént.«

Annát ezen különös hangok hallattára mintha a villám sujtotta volna és éppen ekkor indult meg a ló. Anna rángatta a gyeplőt vadul, nem tudva mit mivel, míg a civódás egyre hangosabbá lett. Utoljára annyira megremült, hogy egészen eleresztette a gyeplőt. A ló ment, ahogy neki tetszett, s mikor egy for-

vetkezett, s utána egy hosszú nyögés és az üres zsák megmozdult.

— Valami van ott! — mondá Anna felugorva.

— Semmi, igazán, mondá Tóni békítőleg, mig magában könyörgött, hogy megtalálja a ki vezető utat. Nem akartam először megmondani, mert nem akarlak elijeszteni. De egy pár menyét van a zsákban, s ezek néha veszekedni szoktak. Nem akartam, hogy tudja valaki, még vadorzásnak vennék. Oh, nem jöhetnek ki, ne félj! És, és mily szépen süt a nap, nem igaz, Anna? Elmegy a vásárba mához egy hétre? Így beszélt Tóni tovább, hogy ne beszélhessen tovább szerelemről a Milly füle hallatára.

De a dolog csak kényelmetlen volt, s nem tudta, hogyan gázol ki belőle. Már közel járt otthonához, mikor meglátta atyját a mezőn, felemelte a karját, mintha beszélni akart volna vele.

— Nem fogná egy percze a gyeplőt Anna, — mondá megkönnyebülve — mig elmegyek és megtudom, mit akar atyám?

A leány beleegyezett és ő elsietett örülve, hogy egy szabad lélegzetet vehet. Atyja szigoruan nézett rá.

— Gyere csak, — mondá az öreg, amint odaért, — ez nem járja, tudod-e?

— Micsoda?

— Hat ha Rikhard Millyt el akarod venni, jól van s ezzel vége. De ne járjátok be az egész környéket a Jolliver leánnyal és ne csináljátok botrányt. Ilyen dolgokat nem török.

— Csak arra kértem, illetőleg ő kért engem, hogy hozzam haza.

— Ő? Ha Milly lett volna, egész helyén lett volna, de te és Jolliver Anna egyedül —

— Milly is ott van, atyám.

— Milly? Hol?

— A gabonás zsákok alatt! Igen, a dolog úgy áll atyám, hogy valami furesa helyzetbe jutottam, félek Sallet Mari is ott van a szekér másik végében. Ott van a szekéren mind a három s hogy mit tegyek velök, ép oly kevésbé tudom, mint egy halott! A legjobb lenne szerintem beszélni az egyikkel őszintén és hangosan, a többiek előtt, így rendbe jönne a dolog. Mond atyám, melyiket vennéd el, ha a helyembe volnál?

— A melyik nem kérte, hogy veled kocsikázzék.

— Ez Milly volt, ki kell mondanom, ő csak az én hívásomra szállott fel. De Milly —

— Csak maradj Millynél, ő a legjobb...

De nézd csak!

Atyja a szekér felé mutatott: »Nem tudja tartani a lovat. Menj, fogd meg a zablat, különben még baja lesz azoknak a leányoknak!«

Csakugy n a Tóni lova ügetni kezdett, hiába rángatta Anna a gyeplőt. Tóni szó nélkül ott hagyta atyját és a ló után rohant.

Semmi sem idegenithette volna el őt Millytől, mint az, hogy atyja őt ajánlotta. — Nem; Milly utoljára sem lehet. Anna lehet egyedül, miután mind a hármat el nem veheti. Ezeket gondolta, mig a szekér után szaladt. Hanem abban különös dolgok történtek.

Sport.

A lóversenyek és a millennium.

A magyar lovaregylet legközelebbi ülésében foglalkozni azzal, hogy a millenniumot mi módon üljék meg. Értésülésünk szerint a módok között van az is, — hogy 6 versenynappal többet tartanak a jövő évből. Ezt a hat versenynapot oly módon osztják fel, hogy mind a három (tavaszi, nyári, őszi) szezonban két-két versenynappal tartanak többet, még pedig a versenyhetek szombatján. A jövő évben tehát a lóverseny-szezonok alatt kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap lesznek futtatások.

Ujdonságok.

* Lapunk felelős szerkesztője

ma délután pár napi tartózkodásra az Érmellékre utazott.

* Személyi hír.

Rigó Ferencz a függetlenségi és 48-as párt elnöke Nagyváradra utazott.

* Október.

A nagyérdőnek elvéve nagy ritkán vannak délutáni vendégek. Eltűntek a csukrázda elől a kerek asztalkák mellől a vendégek. Csengő kacaj és felhangzó muzsikaszó helyett csupán csak a tücsök csiripelése, a levélhullató ősznek az a zizegő zenéje zendül föl a vastag törzű fák közül. Vége van már annak is, hogy a „Hungária” előtt, gázvilágos estéken tikkadó asszonykák türelmetlenül várják a fagyalt után. Benn vagyunk az új évadban, megkezdődött már a színház, a hol az óriási csillár tűndőklő fénye mellett találkozunk újra a visszontlátás örömeinek sugárzása mellett.

* Az első vegyes házasság.

Szombaton, október hó 5-ikén jelent meg a polgári házasságra lépők tábláján az első vegyes házasságot kötő jegyes pár neve: Adler Jakab izraelita vallású és Maibegovits Mária róm. kath. vallású nő — lépnek egymással házasságra. Városunkban ez lesz az első valódi vegyes házasság.

* A debreczeni Kossuth-szobor.

A debreczeni Kossuth-szobor bizottság pénztárába eddig már jelentékeny összeg folyt be, de még mindig nem annyi, a mennyi a szobor felállításának és készítésének költségeit fedezné. Komlóssy Arthur elnök, tegnap becsátolta ki a gyűjtés eredményét regisztráló kimutatást. A f. évi első negyedben 601 frt 60 kr., apr. 1-től aug. 31-ig 816 frt 2 kr.

dulóhoz ért, nagyon sebesen fordulva, a szeker felborult és a három hajdon oda hullott az utra egy csomóba.

Mikor Tóni oda ért, rémülten, libegve, megkönnyebbült szívvel látta, hogy kedvesei közül egyik sem sérült meg, leszámítva néhány könnyebb karczolás, a sövény tűskéitől. Hanem megremült aztán, mikor látta, mint esnek egymásnak egyszerre.

»Ne verekedjétek, kedveseim,« mondá tiszteletteljesen leveve kalapját. Aztán meg akarta őket csókolni sorba. Hanem azok jobban belemelegedtek a czivódásba, minthogy rá ügyeltek volna, kiabáltak, sirtak, míg ki nem merültek.

»Most már őszintén az karok beszélnek,« mondá Tóni, a mint szóhoz juthatott. »Csakugyan megkértem Annát, hogy legyen az enyém és ő rálet s kihirdettejtük magunkat a legközelebbi.«

Tóni nem vette észre, hogy az Anna atyja hátulról közeledett, sem hogy az Anna arca vérezni kezdett a tövis karczolásától. Anna meglátta atyját és sírva menekült hozzá.

»Lányom nem áll rá, uram!« mondá Golliver ur, hevesen és kemény hangon. »Rá állni, Anna? kerlek legy erős; utasítsd vissza, ha meg van benned egy kis becsület-éretl.«

»Erős vagyok és visszautasítom!« mondá Anna, részint mert atyja ott volt, részint szérszélyből. »Nem gondoltam, mikor még az imént oly gyöngéd voltam irányában, hogy ilyen csapodárral van dolgom.«

»Mit? te nem akarsz engem, Anna?«

folyt be. A Kossuth szobor bizottság eddigi gyűjtésének eredménye 8185 frt 38 kr.

* Debreczen egészségügye.

Dr. Sáráry Gyula tiszti főorvos, mint minden hónapban, ugy most is hivatalos jelentést terjesztett a közigazgatási bizottság elé, a melyben városunk egészségügyi állapotáról nyújt tájékoztatást. A főorvos jelentése szerint az egészségügyi állapot az elmúlt hó egészségügyi állapothoz sokkal kedvezőtlenebb, a mennyiben a kiskorúak között ragályos betegségek nagyobb számmal fordultak elő. A heveny ragályos betegségek közül kanyaró és vörheny járványosan, roncóló toroklob, hagymáz és számarhurut szörványosan jelentkeztek. Több iskolát — mint ezt jelentettük is — három hétre bezártak.

* Kiviteli tilalom.

A földmivelési miniszter a következő táviratot intézte Debreczen szab. kir. város polgármesteréhez: »Tegye azonnal közhírré, hogy a törvényhatóságából szarvasmarha, juh és kecskének Szilvásiába való bevitele tilos.«

* Vigyázatlan lámpagyújtogató.

Tegnap este a Miklós-utca elején egy lámpagyújtó felkötötte egy előkelő debreczeni polgár leányát, ki ajután zuhan a földre. Az apa az esetet ma feljelentette a II. ker. rendőrkapitányságnál, mely a nyomozást meg is indította már a durva lámpagyújtogató ellen. A gázgyár igazgatóságának is figyelmébe ajánljuk ezt az esetet.

* A Kossuth asztaltársaság.

Az első debreczeni Kossuth asztaltársaság nov. 17-én szűp ünnepélyt fog rendezni. Ex alkalommal leplezik le Kossuth Lajos o'aj festésű arcképet ünnepély kíséretében. Ugyanaz nap este a Korona vendéglő disztermében bankettet is fognak tartani.

* Bátor Imre temetése.

Tegnap délután ment végbe Bátor Imre temetése. Hottestét a darabos-utcai házatól a péterfia-utcai sarkertbe helyezték örök nyugalomra. Az elhunytat a rokonok és gyászolók nagy száma a városi dalárda, melynek alapításától kezdve legkedveltebb tagja volt, a függetlenségi és 48-as part számos tagja, mely párt törhetetlen hűségű hívének vallotta magát utolsó lehelletig, kísérték ki végső útjára. Halála széles körben kellett mely részvétet, mert a ki ismerte, szerette aldott jó kedélyét, szókimon-

mondá Tóni és leesett az álla, mint egy halottnak.

»Soha — hamarabb férjhez mennék — nem, nem megyek senkihez,« nyögte keservesen; mert nem utasította volna vissza, ha nyugodtan megkérte volna és atyja nem lett volna ott és arca meg nem lett volna karczolva. Ezen szavak után atyja karján eltávozott, gondolva és remélve, hogy majd megkéri ismét.

Tóni nem tudta, hogy mit tegyen. Milly zokogott; de miután atyja erősen ajánlotta, hozzá nem érzet semmi hajlamot. Így Marihoz fordult.

»Nos hát te, kedves Marim, az enyém leszesz-e?«

»Felvegyem, a mit ő ott hágy! Nem!« mondá Mari. »Mégvetem!« És Sallet Mari is elment, bár utközben visszatekintett, nem megy-e utána?

Igy egyedül maradtak Milly és Tóni egymás mellett; a lány könnyözönt öntve és Tóni mint egy villámütött fa.

»Na, Milly,« mondá, oda menve hozzá, »ugy látszik a sors egymásnak rendelt bennünket. A minek meg kell lenni, annak meg kell lenni, látom. Nos, Milly?«

»Ha akarod, Tóni. Ugy-e nem akartad igazán, a mit nekik mondtál?«

»Egy szót sem akartam!« jelentette ki Tóni ökölbe szoritott kézzel.

Aztán megcsókolta, felállította a szekeret és felültek; s a legközelebbi vasárnap kihirdették őket a templomban.

(Vége)

dását s a mi őt legjobban jellemzé, nyíltszívűségét. Az elhunytban derék, becsületes polgárt vesztette Debreczen. Aldás emlékére!

* Szájkosár nélkül.

Nem éppen kellemes dolog ismeretlen, kőszá ebekkel találkozni az utcákon. Még kevésbé akkor, ha az ebnek száján nincsen szájkosár. Debreczen utcáin naponként csatangolnak ilyen szájkosárt nem viselő ebek, s a sétáló közönség a nagyérdő fasorai között is találkozik ilyenekkel, melyek szabad szájukat ekes kutyaszónoklaltal szokták demonstrálni. A mult heti betegségek ki-mutatásában egy eb mara s fordult elő, melynek következményeit még ma is sinyli egy gyermekágyas asszony. Hogy a ragályos betegségek rovatában állandóan tanyát ne üssön ez az új jövevény, gondoskodni kell arról, hogy a kutya generációk el legyenek látva szájkosárral. Ehez azonban hiányzik a rendőri erély!

* Nem lesz ügétő verseny.

A helybeli gazdasági-egylet által rendezendő ügétő verseny a gazdák részvétele miatt — mint a délutáni órákban értesülünk — elmaradt.

* Rózsaszínű jegyek.

Nagy elterjedtségnek örvend ma napszép a rózsaszínű. Rózsaszínűek a vasuti szomszédos forgalmi jegyek, a Margit-fürdő jegyei, sőt a színházjegyek is. Aztán, ha elgondoljuk, hogy manapság nagyon szórakozottak az emberek, úgy bátran elhíbeljük, hogy a vasuti jeggyel le lehet ülni a színházban, vagy meg fordítva, Margit-fürdő jeggyel el lehet zónázni hat mérföldnyire. Ez így áll! Tegnap két kisasszony a színházjegyeket nyújtotta át a Margit-fürdőben. Vigan lubiczkoltak a hullámokba délelőtt, hangos kacagásukkal felverték az egész fürdőt. A jegyesere csak később derült ki, de akkor már a kisasszonyok a „Goldstein Számi” kupléiban gyönyörködtek bizonyára, a fürdő jegyek felmutatása után.

* Szabadság után.

Szabó Kálmán polgármesteri titkár három hétre terjedő szabadsága a mai nappal jár le. Hivatalát holnap kedden foglalja el.

* Gyöngéd volt az én szerelmem.

Papp Deszónék szép nőjátát dalolgatta tegnap a debreczeni indóházába berobogó vonat egyik utasa. Kezében nagy selyemkendőt lobogtatott. ami feltűnt az ott levő renlőrbiztosnak. A biztos kerégre vonta a nótás utast, hogy honnan szerezte a kendőt? aki természetesen nem tudott a kendő származásáról bővebb felvilágosítást adni, miért is be-kisérték a városházára, hol kitűnt, hogy a nótázó utas Farkas Jakab miskolczi csavargó. Természetesen le-ártóztatták és most a városháza börtönében elmékedik arról, hogy milyen gyöngéd volt az ő szerelme és hogy selyem kendő volt a lelke.

* Vásár.

Nagy az elelenség városunk utcáin; sürög-forog a nép, a zaj fülsikettő. Hát még a vásárrban? Ott van csak zaj, láрма igazán. A vásáros bódék előtt alkuszok tereferélnék, a panoráma környékén ember-ember hátán bámolja a lánczon ugrán-dozó majmot, s a csatákat ábrázoló képeket. A nyüzsgő sokadalom pokoli lármáját tulnyikorogja a panorámas verklje, melynek ócska melódiai, s a kopott kuplék zagyva akkordjai oly édesen csendülnek meg a gubás-subás atyfiak füleiben. Hajdan bezzeg még elevenebb volt a vásár. Örmény kereskedők, görög hajásárok, bojár urak, kaftános, hosszú szakálu muzulmánok itt, a debreczeni vásáron találkoztak az Alföld magyarjaival, északkeleti Magyarország rusz-nyájkjaival, tótjaival, hogy itt szerezzék be egymástól a szükséges holmit. Most is, forgalmas, élénk a vásár, de mégsem olyan mint a régi volt! A sátorokban most is áldomásoznak a magyar emberek, a lazi konyhában most is sül a cigány pecsenye, de mégse olyan ez, mint a régi volt.

* A hold — és Madarász Illés Történet.

pedig, hogy tegnap éjjel Madarász Illés fölki-abált a c illagokba s szőlítgatta a holdat, hogy kerülközzék ki a felhők mögött. A hold csak megmaradt a felhők mögött, hanem az éj sötétségeből randörök bontakoztak elő, kik aztán beakarták kisérni Madarászt Messzire lökte magától az egyiket, a másik jónak találta nem közelíteni hozzá. Idővel aztán ötre szaporodott a rendörök száma. Madarász most meg egy fába kapaszkodott s a görösös kapaszzkodásban kicsavarta tövestül. Ólbe fogták a rendörök s úgy vitték be, mire a hold is kibukkant a felhők mögött.

— **Beteg gyöngyök.** A Miramarei kastély ablakai alatt, husz méter melyen a zöld tengeri vízben néhány év óta kis kincsbánya rejlik. Sajátságos kis odu az, amelyet buvárok vágtak a sziklába. — A kalitkászérű, erősen védett melyedés százezreket érő drága gyöngyöket őriz, melyek Reiner főhercegnő tulajdonai. A gyönyörű gyöngyök a sok használatban elvesztették fényüket, megbetegedtek. Ennek a betegségnek csak egyetlen gyógyszere van: a megfakult gyöngyöket hosszabb időre újra a tenger melységébe kell sülyeszteni. A főhercegnő a múlt hónapban megvizsgáltatta a gyöngypánczienseket és a buvár úgy találta, hogy azok már nagyrésztben visszanyertek eredeti csillogásukat, de a tökéletes gyógyulásuk még egy-két esztendeig eltart.

* **Szamarat lopott** szombati András debreczeni földön lakó tanyás 12-éves fia János, korán megkezdte a más jószágok eltulajdonítását. Előbb kutya-fiókat lopott el, egy tanjáról csalogatta el. Legközelebb azonban már szamarat lopott s ráülve meg sem állott ve a Böszörményig. Oda megérkezve rögtön eladta a szamarat s mint aki jól végezte dolgát, tovább akart menni, hogy valószínűleg most már lovat vagy ökröt lopjon. A szamar tulajdonosa azonban nyomom ment utána s elfoelván, hazaszállította Debreczenbe-hűsölni.

* **Tolonczok.** A vásári tolvajok közül, kik már örökre ki voltak tiltva a város területéről, ma reggel hármat illetőségi helyükre tolonczoltattak a rendőrség. A tolonczok közül az erősebb nemet Szabó Sándor zsebmetsző és Diószegi Károly csavargó, míg a gyöngéd női nemet a sylphid terméű Vary Julis képviselte. Mind a három meglehetősen zajos multra tekint vissza.

* **Az ismertetőjel.** Két kaczkiaslánya két sőtál az aszfalton, utánok pedig egy koczkás ruhájú uri ember jön széles gigerli lépésekben. De gyors járása közben is néha-néha pillanatra megáll s felénk jédt tekintettel nézget hátra, meg a piac másik oldalára. Egyszer az egyik fruska épp akkor tekint vissza, mikor a lovat ur tételődve megáll. Nézi egy pillanatra, aztán kaczagva fordul oda pajtás nőjéhez:

- Megismertem. Szalmaözvegy.
- Miről ismerted meg?
- Még nem szokta meg, hogy nem kell félni a feleségétől.

* **Véres verekedés.** Tegnap a késő esti órákban nagy dulakodás színhelye volt a külső vásártér. Mint a hír beszéli, vér is folyt. A verekedésben egy csomó kereskedősegéd is résztvett, köztük Gelb Izidor és Gelberger Jakab is. Ma d. u. 3 órára vannak megidézve a szereplők, s az összpörba a II. ker. kapitányságnál fog lejátszódni, hol a kellekek — botok es bicskák — közszemlére lesznek téve. A sok »Goldstein Számiszerű alak érdekessé teszi a tárgyalást.

* **Kedélyes fürdőzés.** Épületes látványosságnak voltak szemlélt tanui tegnap a vasúti állomás megett levő csolnakázótó mellett elhaladó. Egy tisztelt ur, a néző publikum gyönyörűségére, szabad fürdőt vett a tónak nagyon is nyílt helyen álló vízmedencéjében. A tisztelt ur, ki csupán csak egy ó-divatú szalma kalappal leplezte férfiúi hajait, meglehetősen ideig tartó lubiczkolás után felfrissülten lépett a szárazra és — az olvasó közönség megnyugtására írjuk — átöltözködni és szárítókóznai a közeli cserjék árnyas bokrai közé vonult. Bizonyosan szégyelte, hogy ennyire elkésett a fürdői szezonról. A nézők azt mondják, hogy egy kicsit be is volt rugva.

* **Felülvizsgálat.** E hó 11-ére van kitűzve a katonai vizsgálat. Debreczenben azonban nincs előáltítandó, mert a bevonulás már meg volt. Csak a vidékiek közül lesz talán néhány, kik felülvizsgálatra jelentkeznek.

* **Letartóztatott tolvaj.** Fehérvári Imre h-böszörményi lakos kárára a múlt héten nagybbszerű tolvajlást követett el egy enyves kezű ur, ki Derecskének vette útját. Azonban nem sokáig mulathatott itt a lopott holmi árából, mert a rendőrség hamarosan élcsipte. Tegnap töredelmes vallomást tett a rendőrségnél, mire a kir. ügyészségnek szolgáltaták át.

* **Elveszett női mellű.** Vasárnap déli 1 és 2 óra között a Kossuth-utcától a nagytöplomig vezető uton elveszett egy női

arany mellű. A mellű két egymásra illesztett kis törből állott, egy patkóval átkapcsolva, a középben pedig opál-kövel. A megtaláló illó jutalomban részesül, ha a megtalált mellűt lapunk szerkesztőségében átszolgáltatja.

* **A nedann.** Slachmonetz Béla többszöri kísérletezés után végre neki áll Rebuska apjának:

— A legnagyobb szerencsét nyerném a kis-asszony kezével.

— Itt van fiatal ember, legyenek boldogok.

Eljegyzés után Béla pengetni kezdi a hozományt:

— Kedves tata, talán már most megbeszélhetnénk a nedánnat is.

— Oh igen, miért ne? Nagyon egyszerű és könnyű nálam az ilyen kérdés. Hogy is? Ön hozományt emlegetett?

— Igen, — szölt Slachmonetz ur.

— Nos tehát, fiatal ember gondoljon vissza Ön azt mondta, hogy...

— ... a legnagyobb szerencsének tartanám...

— Nagyon jól van! Tehát a szerencsét már megkaptam. Még, — hogy teljesen ki legyen a nedann, adok hozzá egy Bazilika sorsjegyet; csinálja meg vele a főnyereményt.

* **Kikeresztelkedés.** Ritka keresztelő történt Mocsolyán. Ottani lakos Papp Ödön ismert és köztiszteletben álló tagosító mérnök f. hó 29-dikén délután izraelita vallású négy gyermeket egyszerre kereszteltette meg ev. raf. hitre, mely alkalommal a négy gyermeknek a keresztelési szertartásuknál keresztstülők voltak: Taury Domokos körjegyző és neje, Freikind Soma és neje, Gulló László ilosvai körjegyző és Galló Imre szilágycséri szolgabíró, a keresztelés az ottani ev. ref. templomban, Biró Károly ev. ref. lelkész szép alkalmi beszédével végződött.

* **Veszekedés.** A »három galamb« korecsmban tegnap este néhány szavazatulajdonos polgártárs háziás jellegű zartkörű banketet rendezett. — A nyolczadik pohárköszöntő után Bordás Ferencz barátságosan nyakonütötte Petendi Mihályt, de a következmények elöl megugrott az éji homályban. Ma reggel a piácson ismét találkoztak. Segédek nélkül megtörtént a párbaj. Fegyver: ököl és fog. Kimenettel: Bundásnak leharapta az ellenfele a jobb hüvelykujját. A lovagias ügy folytatása a törvénysek előtt lesz. Egyelőre a harapós atyafit zartkörnek helyezték.

A gép.

— Saját tudósítónktól.

Debreczen, okt. 8.

Az emberi tudás egyik remek alkotása a gép. Az az élő vasszerszám, melylyel időt, erőt takarít és kímél az ember, mely folytonosan tökéletesbülve kerül a mechanika használatába.

A gép új korszakot teremt. Milliókusk ad kenyeret, milliókra teszi lehetővé a megélhetést.

Azon a napkellettől-napestig zakatoló kerekben pihenés nélkül rajta a szem. De megcsik, hogy az örületesen forgó kerekhez nem egyszer piros vérfoltok tapadnak.

Egy elszakított kar, kez forog meg és morzsolódik össze időnkint a kerékfogakon.

Bénán, roncsoltan hagyja el az ádozat a gépet, lehet, hogy könyörületből apolás alá veszik. Ha felgyógyul, oda állhat az utca sarokra, nem vetik a szemére.

S a gép tovább öl. Nem lehet parancsolni törvényt szabni annak a folytonosan zakatoló vasszerszámnak. Az emberi tudás kívánja, hogy legyen, hogy egyre tökélesbüljön.

Ma délben, mint tudósítónk táviratozza, Monostoron a Winkler-féle fűrészgyárbanszakítottta a gép egy munkás ember kezét. Farkas Antalnak hívják a szerencsétlen embert, régen igazgatja azt a nagy kereket.

Véresen támolgott a géptől néhány lépésnyire, de leesett a lábáról. Tarsai nyújtották neki az első segílyt. Csakhamar orvos is jelent meg a helyszínen, ki Farkast beszállította a kórházba.

Táviratok.

Országgyűlés.

Budapest okt. hó 8-án (A »Debreczen« eredeti távirata.) A képviselőház ma folytatta ülését. Thorotczkay Mikós grf. a mezőgazdasági javaslat tárgyalásánál hosszú ideig tartó beszédet tartott. A ház a törvényjavaslatot számos módosító felzólalás után elfogadta.

A földmivvelésügyi minisztert Bessenyei Ferencz országgyűlési képviselő legutóbbi ülés alkalmával a Temes és Béga völgyi társulat leszámolási ügyében interpellálta. Festetich földmivvelésügyi miniszter ma felelt az interpellatorra. Kijelentette, hogy a társulat leszámolását az őszel elintézi.

Bernáth Béla azon interpellatójára, hogy mikor terjeszti má a miniszter a ház elé a filoxerabeli javaslatot, — kijelentette a miniszter, hogy azt pár hét alatt heterjeszti a ház elé.

Végül Remete Géza országgyűlési képviselőnek válaszolt, a miniszter, melyet a ház — miután Remete nem volt jelen — tudomásul vett.

A király Gödöllőn.

Budapest, okt. 8. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Ő felsége ma reggel külön udvari vonatán Gödöllőre utazott.

Ezredéves kiállítás programja.

Budapest, okt. hó 8. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Bánffy Dezső báró miniszterelnök ma közölte Széll Kálmánnal, a millenniumi bizottság elnökével a millenniumi ünnepélyeknek a király által jóváhagyott programját.

Az ezredéves orsz. kiállításnak nagy epochalis jelentősége abban fog kifejezésre jutni, hogy minden pontosabb mozzanatnál jelen lesz Ő Felsége és az uralkodóház összes tagja.

A főünnep jun. hó 8-án, a király koronázásának évfordulóján lesz. Ennek főpontja az új parlamentben való diszülés lesz, a melyen megjelenik maga Ő Felsége is.

Szeptember hó 21-én a vaskapu megnyitása fog megtörténni, a melyre meghívják a szomszédos államok királyait is. Köztük a román és szerb királyt.

Ferencz Ferdinánd betegsége.

Budapest, okt. hó 8-án. (A »Debreczen« eredeti távirata.) Ferencz Ferdinánd prezuntiv trónörökös betegségében aggasztó fordulatok állottak be. Ma táviratilag hívták Schrötter tanárt Lussin-Piccolóba a kir. főherceghez.

Éjszakai esendélet.

Egy kiabáló ur verte fel ma hajnalában az utcák csendjét. Ingadozó léptein meglátszott a vörös hangulat.

— Rendőr, rendőr! hangzott az éjszakában.

A támolygó alak megállt és hallgatódzott.

Persze, a ki nem jelentkezett, az a rendőr volt.

— Rendőr, rendőr! — hujjautolta újra az éj lovagja, majd a Goldstein Számi kupléját kezdte fújni kieresztett, borízú hangon.

Egy kapu alatt azonban hirtelen megállt, mert lábai előtt egy horkoló alakot vett észre, ki az igazak álmát aludta.

Most még jobban kiabált rendőrért.

— Ha rendőr jönne, úgy bevitetem vele ezt a részeg gazembert. Megérdemli a dúttyit.

Addig-addig kiabált, míg az alvó fel nem ébredt álmából.

— Miért költi fel az embert — dűnyögte az, könyökére támaszkodva, s álmosan dörzsölve szeméit.

— Szépet álmodott talán?

— Mi köze hozzá?

— Nekem ugyan semmi, hanem majd a rendőrnek. Rendőr, rendőr!

— Mit kajabál úgy rendőr után, mi?

— Azért, mert jól esik.

— Menjén haza, ha jól akar.

— Azért se! Rendőr, rendőr!

— Hát mit akar mégis, mondja no!

— Magát akarom bevitetni.

— Engem? csak nem?

— De bizony magát.

— Hiszen én vagyok a rendőr?

— Ne mondja?

— De bizony! — szólt és feltápáskodott a rendnek éber öre.

— Csakugyan maga a rendőr — hebegte meglepetten a másik.

— De most feleljen, mit akar tülem, mert ebben a pillanatban bekésérem éjjeli csendzavarásért.

— Hát... hát... csak azt akartam megtudni, hogy hol szokott maga ilyenkor aludni?

Közgazdaság.

Ertéktőzsdei hetiszemle.

Budapest, 1895. október 8.

Lustig Miksa budapesti bankéző heti jelentése

a „Debreczen” számára

A múlt hó utolsó napján terjesztette a képviselőház elé Lukács pénzügyminiszter a jövő költségvetést, a mely az általa felsorolt körülmények tekintetbevételével elég kedvezőnek mondható. Az egyensúly nemcsak hogy megvan, meg „plusz”-sal is zárul; jó hatással volt ez nemcsak idebenn, hanem kifelé is.

Nem lehet tagadni, hogy az üzlet fejlődésének ebben a pillanatban nem jelentéktelen akadályok állanak útjában. Mäskülönben pedig nem szenved kétséget, hogy fontos jelek arra vallanak, miképp egy határozottan kedvező fordulat váltja fel a mostani állapotot. Sokan vannak abban a nézetben és ez adja meg a piacnak az ellentálló képessége, — valamint azt a hajandóságot, az alkalmas pillanatban vetelek által előjárn.

A forgalom részleteiről a következőkben számolunk be:

Jaradékokban és egyéb befektetési értékpapirokban a mérsékelt visszaesést — mint a kamatláb felemelésének természetes következményét — már előre jeleztük és aranyilag elég jó pozícióban tartják magukat.

Bankrészvények előbb elhanyagolvák, ultimo után azonban jobb árak mellett is figyelembe vétettek. Osztrák és magy. hitelrészvények eleinte gyengébbek, utóbb azonban emelkedő irányt követtek. Leszámitoló bankot is figyelemre méltatták.

Közlekedési részvényekben a nézet megoszott; így osztr. áll. vasut átmeneti emelkedés után ismét visszaesett, míg déli vasut a valuta csökkenése és a rendszeres bevételi többletek folytán szilárd.

Iparpapirokban az üzlet még egészen elhanyagolt.

Sorsjegyek ára válozatlan.

Valuták és devizák megtartják csökkenő tendenciájukat, a mi a nagymérvű anyagon kívül részben speculativ befolyásoknak tulajdonítandó.

A pénz allandóan keresett és drága.

Az árfolyamok a következő variációt mutatják:

	Okt. 4.
Magyar arany-jaradék	121.75
• koronajaradék	99.45
• hitelbank részvények	487.50
jelzálog részvény	292.—
• leszámitoló-részvények	312.50
Városi villamos vasut-részvények	333.—
Rimamurányi részvények	286.—
Osztrák hitel-részvény	405.40
Osztrák államvasut-részvény	393.—
Déli vasut-részvények	113.10

REGÉNY.

Az éji ör.

— Fordította: Bíró Irén. — 6.

Másnap korán reggel hűségesen átadtam Don Manuelnek a levelet, kedvese bucsuszavait ismételve.

A fiatalember kétségbe volt esve.

Felőrülten járt szobájába fel s alá; sirt, leült, meg felült, ágyára dőlt, harapdálta párnáit, szóval mindent megtett, mi egy örült szerelmestől kitelik. Hanem egyszerre nagy csudálkozásomra, ezen első felindulás után egészen lecsendesült. E naptól kezdve buskomor volt ugyan, de a legnagyobb gondal ápolta, gyógyította magát, hogy egészsége minél előbb helyreálljon, a mi nem sokára csakugyan be is következett. Ezután ritkábban láttam. Egyszer a kikötőben talákoztam vele; egy amerikai hajóskapitánnyal beszélt; társalgásuk titkos lehetett, mert inkább susogtak, mint beszélgettek.

Már rég nem hallottam semmi hirt, sem Marianneról, sem férjeről, midőn egy napon egy kis szerencsés fiú közeledett felém s levélkét adott át nekem azon megbízással, hogy azt Don Manuelnek kézbesítem. De már ekkor megsokallottam a dolgot s határozottan kijelentettem az ifjunak, midőn átadtam neki a levelet, hogy ezuttal utólszor voitam szerelmi postásuk.

Don Manuel alig olvasta végig a levelet, midőn átszellemülve mosolyogva felel:

— Ne bánd meg szolgálataidat jó Persz, ma éjjel vagy boldog leszek, vagy meghalok.

Don Manuel szobája a legnagyobb rendtelenségben volt; egy szóval sem kérdésös-ködtem annak okáról, dacára, hogy valami ördögös tervnek vettem észre jeleit.

A történet hátralévő részét utólagosan tudtam meg. Joachimtól, a kis szerencsés fiutól.

Ekkor egyszerre az éji ör szavait a szent-Angela templom tornyában az óra kongása szakította félbe. Az öreg Juan Perez ünnepélyesen kiállott az utca közepére s megszokott, egyhangú szavait kiáltotta:

— Reggeli egy óra! Az idő szép!

Aztán hivatalos méltósággal elballagott jobbra-balra a legközelebbi utcaszarokig s ott ismételte kiáltását, s e fontos teendők után visszatért erkélyem alá, rágyújtott egy új szivarra s folytatta elbeszélését:

A kérdéses éjjel, melyen Don Fernander zárdába készült vinni feleségét, koromsötét volt. Méltóztatik tudni nemde, hogy a szent-Klára kalostor a városon kívül van s hogy míg eljut valaki odaig, sok elhagyott zugucsan kell keresztül mennie. Előtte való nap nagy eső volt s a bokáig érő sárban Don Ignár kocsija csak lassan haladhatott előre. Benn a senora ült feleségével, Geronimo a lovat hajította s a szerencsés fiú hátul ült a bakon.

Egy utcaszarkon egyszerre megbotlik a

ló egy nagy kőben, mely akarattal volt az utba téve, elesik a lovassal együtt, a kocsi hátsó kereke pedig egy nagy kátyuba zökkenve, — mely szintén előre meg volt ásva — eltört. E zürzavar közepette egy fiatal, erős férfi egy pillanat alatt a kocsi ajtajánál termett, felnyitotta azt, a senorát kiragadta s eltűnt vele az éjben, előbb, mintsem Don Fernander vagy Geronimo tettét megakadályozhatták volna. A fiatal ember Don Manuel volt.

A kis szerencsés fiú elbeszélése szerint a mulat borzasztó volt dühében; szemei kidülledtek s fogait csikorgatva érthetetlen szavakat mormogott.

— Segítség! Gyilkos! — kiáltá Don Ignár.

— Csöndesen excellenza, — vágott közbe a mulat. — A rendőrségre nincs szükségünk, ránk nézve közbelép e inkább artalmas lenne, mint hasznos. Legyen nyugodt, megbosszulom önt. Igen, megbosszuljuk magunkat.

E szavakkal Geronimo utána rohant a hölgyablónak.

Engem, Isten tudja mi, talán valami titkos sejtetem, kora hajnalban — midőn az örfaraból hazafelé ballagtam — a tengerpart felé kieszletett. Engedtem ezen sajtáságos előérzetnek s a kikötőre tartottam.

A tenger nyugtalan volt, a hullámok a parthoz csapódtak. Sajnáltam az utasokat, kiknek e napon kell utazniuk.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

A „Debreczen” eredeti távirati tudósítása.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. órákor. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.36—32.
Tavaszi buza márcz.—ápr.-re	6.76—77.
Őszi rozs	5.82—85.
Tavaszi rozs	6.08—09.
Őszi zab	5.63—64.
Tavaszi zab	5.89—90.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.47—49.

Bécsi gabonátőzsde.

— Érkezett d. e. 11 20 p. órákor. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.70—72.
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.12—13.
Őszi rozs	6.22—23.
Tavaszi rozs	6.52—53.
Őszi zab	6.06—08.
Tavaszi zab	6.30—32.
Tengeri máj-jun.-ra	4.81—82.

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 8. Páralan bérlet.

Szerdán 1895. okt. -9én:

Fedora.

Színmű 4 felvonásban. Irta Sardou Viktor.

Fordította Paulai Ede. Rendező Hevessy.

SZEMÉLYEK:

Ipanoff Lorisz	Klenovits
De Sirieux	Hevessy
Grets, rendőrbiztos	Sándor
Rouvel	Rózsahegy
Boroff, orvos	Szathmáry
Sohub Prokop, kapus	Takács
Desire, komornok	Krémer
Tsileff, ékszerárus	Püspöki
Dimitri, apród	Bajnóczy
Cziril, kocsi Vladimírnél	Némethy
Iván, rendőr	Göndör
Dr. Loreck	Várady
Lasinszky Boleszlán	Nádassy
Basil, komornok	Vank
Dr. Müller	Nagy
Romanoff Fedora, hercegnő	K. Szerény G.
Szokareff Olga, grófnő	Kiss
De Fournierne	Takács
Ockar, báróné	Kovács F.
Marka, komorna Fedoránál	Csepreghi
Egy rendőr	Kozma

Csütörtökön 1895. okt. 10-én:

A minta férj.

Vigjétek három felvonásban.

A legujabb
NŐI BLOUSOKAT,
 valamint
 gyermek-ruha és gyermek-felöltöket
 legolcsóbb szabott áron ajánl

Steiner és Wittmann

DEBRECZEN, Főpiacz, a főposta mellett.

6512/1895. tkv. III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szatmári Péter végrehajthatónak. Sütő János és neje végrehajthatást szenvedők elleni 286 frt tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén lévő Debreczen határában levő, a debreczeni 1778. szept. 1. hrsz. ingatlaira 112 frt. — 8902. hrsz. alattira 669 frt. — 8915. hrsz. alattira 222 frt. — 8913. hrsz. alattira 423 frt. — a 8964. hrsz. alattira az árverést 290 frtban ezennel megállapított, kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi november hó 25-ik napján délután 3 órakor az igazságügyi palota árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áról is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 11 frt 20 krt. — 66 frt 90 krt. 22 frt 20 krt. — 42 frt 30 krt. és 29 frt 0 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni — avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átiszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. Törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1895. évi szeptember 7-ik napján.

Nagy Károly
kir. trvszéki bíró.

'Kegyelet' temetkezési intézet

Debreczenben. Tisza-palota kenyér-piacz.

(Fodor József volt helyiségébe.)

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmét felhívni ujonnan felszerelt polgári és disztemetkezési intézetemre, mely a mai kor kivánalmaihoz képest van berendezve. És az eddigi árakat 30% kamattal szállítottam le.

Ugy hogy egy	eddigi 30 frtos	temetés most	21 frt.
egy	> 60 >	> >	> 42 >
egy	> 200 >	disz temetés most	140 >
egy	> 400 >	> >	> 280 >
egy	> 500 >	1. oszt. gála >	> 350 frt.
egy	bársonyos temetés	70 frttól feljebb.	

A midőn a n. é. közönség figyelmét felhívom arra a körülményre, miszerint a versenynek szabad tét engedjenek, mert ez csakis a n. é. közönségnek előnyére van, felkérem előadandó szomorú eset bekövetkeztével, hogy becses bizalmukkal megtisztelni, a tiszta valóságról és eljárásomról meggyőződni sziveskedjenek.

Kérve a n. é. közönség bizalmát és támogatását, biztosítom a legszolidabb, pontos, figyelmes rendezésről és kiszolgálásról

teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula,

AJÁNLOK

legolcsóbb árak és legpontosabb kiszolgálás mellett mindenemű fűszer, csemegeáru és gazdasági czikkeket, továbbá a már évek hosszú sora óta több ezer családnál bevezetett általánosságban kitűnőnek elősmert

Marokkói kávé

pörköelve és darálva $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ 1 és 2 kilogramm tartalmu bádóg szelenczékben, valamint kisebb s nagyobb mennyiségben kilogrammonként 1 frt 48 krért.

Friss töltésű ásványvizek, minden színben létező por- és olajfestékek, szobapadló fénymázak, s mindenféle Rumok, Theák, Stockerau és szepességi fzelékek,

valódi amerikai petroleum

s mindenféle fűszerárut.

Vidéki tisztelt vevőimet azon kedvezményben részesítem, hogy 50 frtot meghaladó fűszeráru rendelmenyt bérmentve küldök bárhova.

Tisztelettel:

Geréby Fülöp.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.